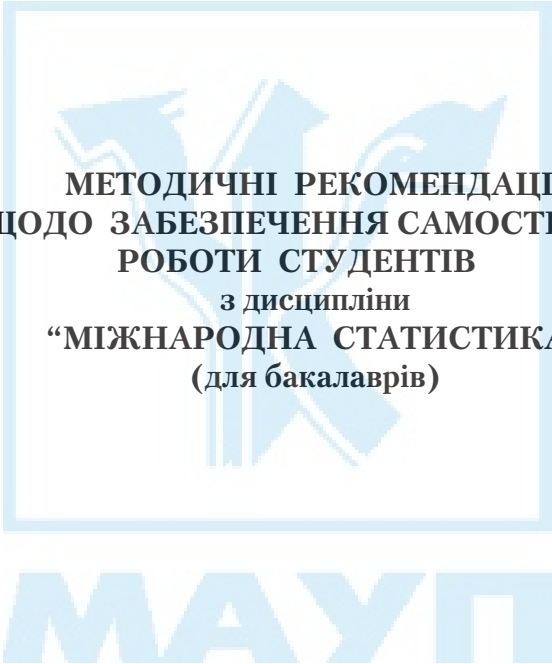

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

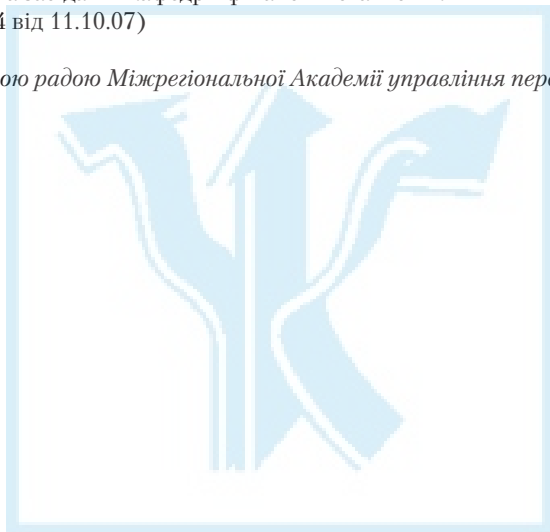
**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА”
(для бакалаврів)**

Київ 2008

Підготовлено професорами кафедри фінансів і статистики *В. Б. Захожай*
і *Б. П. Ткачем*

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і статистики
(протокол № 4 від 11.10.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Захожай В. Б., Ткач Б. П. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Міжнародна статистика” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2008. — 16 с

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, зміст дисципліни “Міжнародна статистика”, зміст самостійної роботи, питання для самостійної підготовки до лекцій та практичних занять, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань. Самостійна робота в позааудиторний час потрібна для поглибленого засвоєння студентами навчального матеріалу.

Метою вивчення дисципліни “Міжнародна статистика” є здобуття теоретичних знань і набуття практичних навичок оцінювання й аналізу соціально-економічних явищ і процесів, що відбуваються в світі.

У процесі навчання студент має дістати чітке уявлення про:

- діяльність міжнародних статистичних організацій;
- міжнародні класифікації і групування;
- статистичні методи вивчення населення світу, його життєвого рівня, національного багатства країн;
- систему національних рахунків;
- статистичні методи дослідження макроекономічних показників;
- статистичні показники міжнародної торгівлі і зовнішньоекономічних зв'язків;
- статистичні показники міжнародної статистики фінансів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН дисципліни “МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Лекції, год.	Прак зан., год.	Самост. робота, год.	Форма контролю
1	2	3	4	5	6
1	Змістовий модуль I. Класифікації у міжнародній статистиці, міжнародна статистика населення, праці і рівня життя Предмет, методи і завдання міжнародної статистики	2		1	У

1	2	3	4	5	6
2	Класифікації у міжнародній статистиці	2		1	У
3	Міжнародна статистика населення і рівня життя	4	4	2	СР
4	Міжнародна статистика праці	2	2	2	СР
	Змістовий модуль II. Міжнародна статистика макроекономічних показників, національного багатства, зовнішньоекономічних зв'язків та фінансів				
5	Міжнародна система національних рахунків	2		2	У
6	Міжнародна статистика макроекономічних показників	2	2	2	У
7	Міжнародна статистика національного багатства	2	2	2	У
8	Статистика міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків	2	2	2	КР
9	Міжнародна статистика фінансів	2	2	2	У
10	Зіставлення міжнародних макроекономічних показників	2		2	У
Разомгодин: 54		22	14	18	

ЗМІСТ
дисципліни
“МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА”

Змістовий модуль I. Класифікації у міжнародній статистиці, міжнародна статистика населення, праці і рівня життя (теми 1–4)

Розглядаються предмет і завдання міжнародної статистики, основні класифікації міжнародної статистики та принципи їх побудови. Вивчаються демографічні показники структури населення, показники структури трудових ресурсів, показники зайнятості та безробіття.

Висвітлюються статистичні показники продуктивності праці та оплати праці. Розглядаються показники доходів і витрат населення, показники диференціації населення за рівнем доходів, статистичні показники житлових умов, рівня освіти та охорони здоров'я населення.

**Змістовий модуль II. Міжнародна статистика
макроекономічних показників,
національного багатства,
зовнішньоекономічних зв'язків
та фінансів (теми 5–10)**

Розглядаються загальні принципи побудови системи національних рахунків, національні особливості застосування СНР в різних країнах світу. Висвітлюється система макроекономічних показників, система статистичних показників національного багатства. Вивчаються статистичні показники міжнародної торгівлі і зовнішньоекономічних зв'язків, статистичні показники світового ринку валют і цінних паперів. Здійснюється аналіз платіжного балансу.

***ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА”***

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні теоретичного матеріалу за кожною темою дисципліни з використанням конспекту лекцій та відповідних розділів основної та додаткової літератури. Практичне закріплення теоретичного матеріалу здійснюється шляхом розв'язання конкретних завдань на практичних заняттях та самостійно вдома.

Контроль за результативністю самостійної роботи здійснюється шляхом опитування відповідного теоретичного матеріалу на лекціях, практичних заняттях та шляхом проведення аудиторних самостійних контрольних робіт.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

**Змістовий модуль I. Класифікації у міжнародній статистиці,
міжнародна статистика населення, праці
і рівня життя**

Тема 1. Предмет, методи і завдання міжнародної статистики

1. Предмет міжнародної статистики.
2. Напрями розвитку сучасної міжнародної статистики.
3. Методи міжнародної статистики.
4. Завдання міжнародної статистики.
5. Міжнародні статистичні органи.

Література [1–4; 8; 9]

Тема 2. Класифікації у міжнародній статистиці

1. Основні класифікації міжнародної статистики.
2. Міжнародна стандартна галузева класифікація.
3. Особливості класифікації видів економічної діяльності в Україні.
4. Стандартна міжнародна торгова класифікація.
5. Гармонізована система опису і кодування товарів.

Література [1–4; 6; 7; 11]

Тема 3. Міжнародна статистика населення і рівня життя

1. Демографічні показники структури населення.
2. Динаміка чисельності населення.
3. Статистичні показники доходів і витрат населення.
4. Диференціація населення за рівнем доходів.
5. Статистичні показники рівня освіти та охорони здоров'я населення.
6. Узагальнюючі показники рівня життя у світовій практиці.

Література [2–4; 7; 9–11]

Тема 4. Міжнародна статистика праці

1. Міжнародна організація праці.
2. Основні категорії трудових ресурсів.

3. Статистичні показники зайнятості і безробіття.
4. Статистичні показники продуктивності праці.
5. Показник глобальної продуктивності праці.
6. Статистичні показники заробітної плати.

Література [3–7; 11]

Змістовий модуль II. Міжнародна статистика макроекономічних показників, національного багатства, зовнішньоекономічних зв'язків та фінансів

Тема 5. Міжнародна система національних рахунків

1. Загальні принципи побудови системи національних рахунків.
2. Характеристика системи національних рахунків.
3. Національні особливості застосування системи національних рахунків.

Література [3; 4; 7; 10; 11]

Тема 6. Міжнародна статистика макроекономічних показників

1. Внутрішній валовий продукт.
2. Валовий національний дохід.
3. Методи розрахунку внутрішнього валового продукту і валового національного доходу.
4. Структура і динаміка валового внутрішнього продукту.
5. Міжнародні зіставлення показників валового внутрішнього продукту і валового національного доходу.

Література [3; 4; 7; 10]

Тема 7. Міжнародна статистика національного багатства

1. Національне багатство і його складові.
2. Види оцінки національного багатства.
4. Система показників простого і розширеного відтворення основного капіталу.
5. Методи розрахунку амортизації.
6. Показники структури капітальних вкладень у міжнародній статистиці.

Література [3; 4; 7]

**Тема 8. Статистика міжнародної торгівлі
та зовнішньоекономічних зв'язків**

1. Система статистичних показників міжнародної торгівлі.
2. Статистична оцінка експорту та імпорту.
3. Основні види цін в міжнародній торгівлі.
4. Зовнішньоекономічний оборот і зовнішньоторговельний баланс.
5. Статистичні показники ефективності зовнішньоекономічних зв'язків.

Література [3; 6; 7; 10; 11]

Тема 9. Міжнародна статистика фінансів

1. Основні показники міжнародної статистики фінансів.
2. Статистичні показники світового ринку валют.
3. Статистичні показники ринку цінних паперів.
4. Статистичний аналіз інфляції у світовій економіці.
5. Статистичний аналіз платіжного балансу.

Література [3; 4; 7; 10]

Тема 10. Зіставлення міжнародних макроекономічних показників

1. Програма міжнародних зіставлень ООН.
2. Методологічні основи міжнародних зіставлень.
3. Паритет купівельної спроможності валют.
4. Участь України у програмі міжнародних зіставлень ООН.

Література [3; 4; 7; 10; 11]

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

**Змістовий модуль I. Класифікації у міжнародній статистиці,
міжнародна статистика населення, праці
і рівня життя**

Заняття 1. Міжнародна статистика населення

1. Статистичні показники національної структури населення різних країн.
2. Статистичні показники вікової структури населення.

3. Статистичні показники природного та механічного руху населення.
4. Знаходження перспективної чисельності населення різних країн.

Література [1–4; 7]

Заняття 2. Міжнародна статистика рівня життя

1. Статистичні показники рівня доходів населення та їх динаміки.
2. Статистичні показники рівня витрат населення та їх динаміки.
3. Статистичні показники рівня освіти, охорони здоров'я та їх динаміки.

Література [3–6; 10]

Заняття 3. Міжнародна статистика праці

1. Статистичні показники зайнятості і безробіття.
2. Статистичні показники продуктивності праці.
3. Показник глобальної продуктивності праці.

Література [3–7; 10]

Змістовий модуль II. Міжнародна статистика макроекономічних показників, національного багатства, зовнішньоекономічних зв'язків та фінансів

Заняття 4. Міжнародна статистика макроекономічних показників

1. Методи розрахунку ВВП.
2. Статистичні показники структури ВВП.
3. Статистичне вивчення динаміки ВВП.

Література [3; 7; 10]

Заняття 5. Міжнародна статистика національного багатства

1. Статистичні показники оцінки національного багатства.
2. Система показників простого і розширеного відтворення основного капіталу.
3. Показники структури і оцінки капітальних вкладень.

Література [3; 4; 7; 10]

Заняття 6. Статистика міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків

1. Система статистичних показників міжнародної торгівлі.
2. Зовнішньоекономічний оборот та зовнішньоторговельний баланс.
3. Статистичні показники ефективності зовнішньоекономічних зв'язків.

Література [3; 4; 7; 12]

Заняття 7. Міжнародна статистика фінансів

1. Статистичні показники світового ринку валют.
2. Узагальнюючі характеристики світового ринку цінних паперів.
3. Паритет купівельної спроможності валют.

Література [3; 4; 7; 10]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Заняття 1

Задача 1. Є такі дані по населення міста: у 2006 році в місті проживало 384 тис. українців, 76 тис. росіян, 34 тис. євреїв, 15 тис. молдаван та 24 тис. осіб інших національностей. Визначити показники національної структури населення міста.

Задача 2. На початок 2006 р. в регіоні проживало 834 тис. чол. Протягом року народилося 28 тис. дітей, померло 9,6 тис. чол., приїхали в регіон 63 тис. чол., виїхали із регіону 7,2 тис. чол. Визначити коефіцієнти народжуваності, смертності, прибуття, вибуття, загальний коефіцієнт приросту населення та перспективну кількість населення через 4 роки.

Заняття 2

Задача 1. Є такі дані вибіркового обстеження середньодушового доходу за місяць по регіону країни:

Середньодушовий дохід за місяць, дол.	Кількість осіб, тис. чол.
До 160	18
160–220	46
220–280	88
280–340	124
340–400	108
400–460	76
460–520	54

Визначити середньодушовий дохід за місяць щодо обстеженої сукупності осіб, коефіцієнт варіації та модальне і медіанне значення середньодушового доходу за місяць.

Задача 2. Є такі дані про обсяги державних витрат на охорону здоров'я в регіоні:

Рік	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Обсяг державних витрат, млн дол.	12,4	15,8	23,4	28,1	25,6	34,3

Знайти ланцюгові темпи збільшення обсягів державних витрат на охорону здоров'я та знайти рівняння тенденції їх зміни.

Заняття 3

Задача 1. Є такі дані про одну з країн:

Показник	Базовий рік	Звітний рік
Середньорічна кількість зайнятих, тис. чол.	10128	11230
Кількість безробітних, тис. чол.	274	298
Кількість армії, тис. чол.	320	302
Середньорічна кількість населення, тис. чол.	28340	29120
ВВП у цінах базового року, млрд дол.	586	644
Валовий відтворюваний капітал, млрд грн.	124	132

Визначити:

- 1) динаміку кількості зайнятого, безробітного та економічно активного населення;
- 2) коефіцієнти рівня зайнятості та рівня безробіття;
- 3) темпи збільшення і темпи приросту кількості зайнятих, безробітних та економічно активного населення;
- 4) динаміку фондомісткості, фондівіддачі та фондоозброєності праці.

Задача 2. Про промисловість однієї з країн маємо такі дані (млн дол.):

Показник	Базовий рік	Звітний рік
Вартість продукції	2324	2895
Витрати на оплату праці та управління	312	384
Витрати на основні матеріали, сировину, паливо	835	987
Послуги промислового характеру на сторону	135	176
Амортизація основного капіталу	328	456
Інші витрати капіталу	184	212

Визначити показники глобальної продуктивності праці у базово-му та звітному періодах та показники їх динаміки.

Заняття 4

Задача 1. Визначити валовий національний дохід країни, чистий внутрішній продукт, частку споживання основного капіталу у ВВП та сальдо первинних доходів за такими даними:

млрд грн.

Показник	Обсяг
Валовий внутрішній продукт	384
Доходи від власності, отримані з інших країн	28,5
Доходи від власності, передані в інші країни	25,8
Споживання основного капіталу	58,7

Задача 2. Є такі дані (у порівнянних цінах) по країні (млн грн.):

Показник	Базовий період	Звітний період
Споживчі витрати уряду	1830	2275
Експорт	2590	2850
Імпорт	1980	2130
Приватні споживчі витрати	12250	14340
Непрямі податки	3820	4538
Субсидії	284	348
Інші поточні трансферти:		
отримані	490	544
сплачені	282	321
Споживання основного капіталу	11520	12346
Приріст запасів	146	223
Валове утворення основного капіталу	2880	3430
Валовий прибуток	4890	5298
Оплата праці	9850	12360

Визначити в динаміці:

- 1) ВВП і ЧВП розподільчим методом і їх структуру;
- 2) норму нагромадження на ВВП і ЧВП;
- 3) чисте нагромадження та його динаміку.

Заняття 5

Задача 1. Є такі дані про капітал країни (без житлового фонду та основних фондів державних і фінансових установ у порівнянних цінах, млрд дол.):

Рік	Основний капітал	
	за повною вартістю	за залишковою вартістю
2002	324	188
2003	388	244
2004	476	356
2005	594	496
2006	738	586

Визначити коефіцієнти придатності і зносу основного капіталу та їх динаміку.

Задача 2. Існують такі дані про країну (млрд грн.):

Показник	Базовий рік	Звітний рік
Фінансові активи	930	1390
Земля	610	670
Запаси	164	188
Нематеріальні активи	136	148
Житлові будівлі	750	884
Інший сталый капітал	660	830
Фінансові пасиви	850	1024

Визначити динаміку:

- 1) чистих фінансових активів;
- 2) чистої вартості всіх активів;
- 3) відтворювального матеріального капіталу;
- 4) сталого капіталу;
- 5) структури сталого капіталу.

Заняття 6

Задача 1. Є такі дані про показники експортних операцій країни (млрд грн.):

Показник	Умовне позначення	Базовий період	Звітний період
Валютна виручка за реалізовану експортну продукцію	ВЕ	34,6	42,1
Внутрішня вартість експортної продукції	ВЕП	25,2	31,4
Середні залишки обігових коштів для виробництва експортної продукції	ОКЕ	4,5	5,1

Визначити:

- 1) коефіцієнт віддачі коштів, вкладених в експортну продукцію;
- 2) бюджетну ефективність експорту;
- 3) обіговість коштів, вкладених в експорт.

Задача 2. Визначити обсяг товарообігу міжнародної торгівлі, географічну структуру експорту та імпорту, сальдо міжнародної торгівлі, коефіцієнт покриття імпорту експортом, використовуючи такі статистичні дані за звітний рік (млрд грн.):

Показник	Експорт	Імпорт
Країни Європи	2450	2110
Країни Азії	1120	930
Країни Америки	3470	2850
Країни Африки	890	1270

Заняття 7

Задача 1. Визначити темпи збільшення чистого прибутку корпорації, тенденцію його зміни та прогнозні значення на 2009 і 2010 роки за такими статистичними даними (млн дол.):

Рік	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Обсяг прибутку	120	183	254	312	388	435	516

Задача 2. Порівняти обсяги ВВП у країнах А і В за такими даними:

Показник	Обсяг у національній валюті, млн. од. нац. валюти		Паритет купівельної спроможності валюти А/В
	Країна А	Країна В	
Кінцеве споживання населення	82430	104710	3,2
Споживання органів управління	6430	2150	4,3

Валове утворення основного капіталу	8380	5340	3,4
Приріст запасів	1260	820	4,1
Сальдо зовнішньої торгівлі	840	326	3,4

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Концепція* побудови національної статистики України. — К., 1992
2. *Захожай В. Б., Федорченко В. С.* Теорія статистики. — К.: МАУП, 2006. — 340 с.
3. *Моторин Р. М.* Міжнародна економічна статистика. — К., 2004. — 282 с.
4. *Міжнародна* статистика. — Тернопіль, 2000. — 212 с.
5. *Галицька Є. В., Моторина Т. М.* Міжнародна статистика. — К.: КНЕУ, 2000. — 212 с.
6. *Сиденко А. В., Башкаров В. И., Матвеева В. М.* Международная статистика. — М., 1999. — 242 с.
7. *Сидорова А. В.* Практикум по международной статистике. — Донецк, 2001. — 254 с.

Додаткова

8. *Башкаров Б. И.* Практикум по международной экономической статистике. — М. — 234 с.
9. *Елисеєва В. И., Костеева Т. В., Хоменко Л. Н.* Международная статистика. — Минск, 1995. — 247 с.
10. *Моторин Р. М.* Міжнародна статистика. — К., 1993. — 264 с.
11. *Іванова М. В.* Международная статистика. — М., 1993. — 285 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Міжнародна статистика”	3
Зміст дисципліни “Міжнародна статистика”	4
Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни “Міжнародна статистика”	5
Питання для самостійної підготовки до лекцій та практичних занять	6
Плани практичних занять.....	8
Завдання для самостійної роботи студентів.....	10
Список літератури	15

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *М. В. Дроздецька*
Комп’ютерне верстання *Н. І. Нечипоренко*

Зам. № ВКЦ-3576

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП